

La memòria democràtica com a dret de la ciutadania

Davant la convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya el 12 de maig de 2024, que ha comportat l'endarreriment una vegada més, de l'aprovació de la Llei de Memòria Democràtica de Catalunya que hem reclamat durant tant de temps, l'Ateneu Memòria Popular i les entitats memorialistes i de drets humans que la conformen, creiem imprescindible que els partits polítics que concorren a aquestes eleccions es comprometin davant la ciutadania a garantir l'exercici d'aquest dret.

Creiem que aquest exercici hauria de comportar la prioritització d'algunes mesures que definim a continuació:

1. Llei de Memòria Democràtica de Catalunya

Durant els últims anys s'ha fet un treball de definició d'una Llei de Memòria Democràtica per part d'entitats memorialistes i de drets humans. Aquesta tasca s'ha realitzat en el marc dels treballs del Parlament, que han definit el redactat d'una Llei consensuada en els darrers mesos i que creiem que ha de servir com a base per que la Llei sigui aprovada en els primers mesos de la legislatura entrant.

2. Institucionalitzar el Memorial Democràtic

És necessari que aquest sigui una institució i òrgan rellevant, independent, estable i democràtic, situat lluny de partidismes en els seus espais de governança, per assegurar la seva capacitat d'execució de les polítiques públiques, sense que l'afectin canvis polítics.

Cal, també, assegurar-ne la seu prevista ubicada a l'edifici del Carrer Ciutat i repensar el consell de participació de la institució com a òrgan d'informació i consulta, per garantir-ne la seva independència més enllà dels resultats de les eleccions. Finalment, és necessari fomentar i enfortir les entitats memorialistes que estan fent una tasca de servei públic d'interès general.

3. Oficina d'informació i assistència a les víctimes
Creació d'una oficina única d'atenció a les víctimes, per gestionar, especialment, temes de reparació, i que sigui una garantia del dret a la justícia, on aquestes puguin rebre assessorament sobre les opcions de reclamació, reconeixement i reparació.

4. Reconeixement a les víctimes del Patronato de la Mujer
Garantir als milers de dones que van passar pels centres del *Patronato de Protección a la Mujer* que es puguin reconèixer com a víctimes de la repressió del règim franquista, i promoure la difusió, investigació i estudi de la seva història.

5. Dret inalienable a la veritat
Creació d'una oficina pública d'investigació i anàlisi que reculli investigacions i testimonis per poder elaborar un informe concloent de vulneracions de drets humans durant la Guerra i el Franquisme, no com a relat oficial, sinó reconeixent i documentant el que va passar i els patrons dels abusos comesos al llarg del període de repressió.

6. Blindar la regressió en polítiques públiques de memòria
Treballar solidàriament davant l'aprovació de les noves "lleis de Concòrdia" en algunes comunitats autònomes, que suposen una regressió davant la *Ley Estatal de Memoria Democrática*, pel seu blanqueig del Franquisme, la condemna de la II República, l'equidistància, l'oblit i el menyspreu a les víctimes.

7. Pedagogia de la Memòria
Fixar com a preceptiu que el Departament d'Educació consulti i consensui amb el Memorial Democràtic el currículum pel que fa als continguts pedagògics respecte a la II República, la Guerra d'Espanya, el Franquisme i la Transició Democràtica, així com el tractament que se'n fa als llibres de text.

ATENEU - MEMÒRIA POPULAR

8. Via Laietana, 43 Centre de Memòria de la Repressió Franquista

L'actual edifici de Via Laietana, 43 ha de convertir-se inexcusablement en un centre d'interpretació de les tortures i la repressió de la dictadura franquista. Això és incompatible amb els actuals usos policials de l'edifici.

Barcelona, abril 2024

Amical de Mauthausen i altres camps i de totes les víctimes del nazisme d'Espanya

Associació Catalana de Juristes Demòcrates

Fundació Neus Català

Memòria Socialista

CASA Consortium for Advanced Studies Abroad

Associació Catalana d'Investigacions Marxistes, Amical de les Brigades Internacionals, Amical de Mauthausen, Amical de Ravensbrouk, Associació Catalana de Persones Expresses Polítiques Franquisme, Associació Catalana de Juristes Demòcrates, Associació Conèixer Història, Consortium for Advanced Studies Abroad, Escola Àngel Baixeras, European Observatory on Memories, Fundació Museu Històric Social la Maquinista, Fundació Cipriano García - CCOD de Catalunya, IRIDIA, La Teranyina Anònima (La Voz ahogada), Memorial Democràtic Treballadors Seat, Fundació Neus Català, Associació Memòria Socialista, Androna Cultura.